

פסחים מד

זעירי	רבי אבהו אמר רבי יוחנן	
אף שאור בל תקטירו. כמאן - כרבי אליעזר, דדריש כז.	רק בנוזיר שהרי אמרה תורה משרת .	היתר מצטרף לאיסור

קושי על זעירי: אי הכי - לענין חמץ בפסח נמי.
תירוץ: אין הכי נמי, ולאפוקי מדאביי, דאמר: יש הקטרה לפחות מכזית, קמשמע לן:
 דהקטרה לאו לפחות מכזית.

קושי על רב דימי שאמר כר' יוחנן: אמר ליה אביי לרב דימי: וכל איסורין שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור? והתנן:

המקפה של חולין והשום והשמן של תרומה	המקפה של תרומה, והשום והשמן של חולין	
לא פסל אלא מקום מגעו בלבד	פסל את כולן	ונגע טבול יום במקצתן
מקום מגעו אמאי פסולה? הא בטלי להו תבלין ברוב!		קושי
מה טעם - הואיל וזר לוקה עליהן בכזית <u>הסבר ומכך קושי על ר' יוחנן</u> : היכי דמי - לאו משום דהיתר מצטרף לאיסור?		תירוץ רבה בר רב חנה

תירוץ: לא, מאי כזית - דאיכא כזית בכדי אכילת פרס.
קושי: וכזית בכדי אכילת פרס דאורייתא היא? ולוקה עליו?

תירוץ: אמר ליה: אין.

קושי: אי הכי, אמאי פליגי רבנן עליה דרבי אליעזר בכותח הבבלי?

תירוץ: אלא מאי - משום דהיתר מצטרף לאיסור. סוף סוף אמאי פליגי רבנן עליה דרבי אליעזר בכותח הבבלי? אלא: הנח לכותח הבבלי, דלית ביה כזית בכדי אכילת פרס.

- אי בעיניה דקשריף וקאכיל ליה - בטלה דעתיה אצל כל אדם
- ואי משטר קשטר ואכיל - לית ביה כזית בכדי אכילת פרס.

קושי על רב דימי לפי הבנתו שכזית בכדי אכילת פרס דאורייתא: איתביה: **שתי קידרות, אחת של חולין ואחת של תרומה, ולפניהן שתי מדוכות, אחת של חולין ואחת של תרומה. ונפלו אלו לתוך אלו מותרין. שאני אומר: תרומה לתוך תרומה נפלה, וחולין לתוך חולין נפלו. הסבר הקושי**: ואי אמרת כזית בכדי אכילת פרס דאורייתא - אמאי אמרינן **שאני אומר תרומה לתוך כזית**?

תירוץ: אמר ליה: הנח לתרומת תבלין דרבנן.

עוד קושי על רב דימי לפי הבנתו שכזית בכדי אכילת פרס דאורייתא: איתביה: **שתי קופות, אחת של חולין ואחת של תרומה, ולפניהם שתי סאין אחת של חולין ואחת של תרומה, ונפלו אלו לתוך אלו - מותרין, שאני אומר: חולין לתוך חולין נפלו, תרומה לתוך תרומה נפלה. הסבר הקושי**: ואי אמרת כזית בכדי אכילת פרס דאורייתא - אמאי אמרינן **שאני אומר**?

תירוץ: אמר ליה: הנח לתרומה בזמן הזה, דרבנן.

עוד קושי על ר' יוחנן: והאי משרת להכי הוא דאתא? האי מיבעי ליה לכדתניא: **משרת - ליתן טעם כעיקר. שאם שרה ענבים במים ויש בהן טעם יין - חייב. מכאן אתה דן לכל התורה כולה: ומה נזיר שאין איסורו איסור עולם, ואין איסורו איסור הנאה, ויש היתר לאיסורו - עשה בו טעם כעיקר. כלאים, שאיסורו איסור עולם, ואיסורו איסור הנאה, ואין היתר לאיסורו - אינו דין שיעשה טעם כעיקר. והוא הדין לערלה בשחים.**

תירוץ: הא מני - רבנן היא, ורבי יוחנן דאמר כרבי עקיבא.

ר' יוחנן - משרת - היתר מצטרף לאיסור	ברייתא - משרת - טעם כעיקר
כר' עקיבא	כחכמים

שאלה: הי רבי עקיבא?

הצעה: אילימא רבי עקיבא דמתניתין, דתנן: **רבי עקיבא אומר, נזיר ששרה פתו ביין, ויש בו לצרף כדי כזית - חייב.**

דחייה: וממאי דמפת ומיין? דילמא מיין לחודיה. וכי תימא: מיין לחודיה מאי למימרא - הא קא משמע לן: דאף על גב דתערובת.

תשובה: אלא רבי עקיבא דברייתא. דתניא, **רבי עקיבא אומר: נזיר ששרה פתו ביין, ואכל כזית מפת ומיין - חייב.**

שאלה: ורבי עקיבא, טעם כעיקר מנא ליה?

תשובה 1: יליף מבשר בחלב. לאו טעמא בעלמא הוא ואסור - הכא נמי, לא שנא.

ר' עקיבא	חכמים
טעם כעיקר	לא לומדים טעם כעיקר
אין בו ממש - רק טעם - ואסור!	חידוש הוא שאלה: ומאי חידוש? הצעה ודחייתה: אילימא דהאי לחודיה והאי לחודיה שרי, ובהדי הדדי אסור - כלאים נמי, האי לחודיה והאי לחודיה שרי, ובהדדי אסור! תשובה: אלא: דאי תרו ליה כולי יומא בחלבא - שרי, בשיל ליה בשולי - אסור.

קושי ודחיית תשובתו: ורבי עקיבא נמי, בשר בחלב ודאי חידוש הוא!

תשובה 2: אלא: יליף מגיעולי נכרים, גיעולי נכרים לאו טעמא בעלמא הוא - ואסור, הכא נמי - לא שנא.

ר' עקיבא	חכמים
טעם כעיקר	לא לומדים טעם כעיקר
יש בהם רק טעם ואסור	חידוש הוא - דהא כל נותן טעם לפגם מותר, דגמרינן מנבילה - והכא אסור.
כדרב חייא בריה דרב הונא, דאמר לא אסרה תורה אלא בקדירה בת יומא, הלכך לאו נותן טעם לפגם הוא.	ורבנן: קדירה בת יומא נמי לא אפשר דלא פגמה פורתא

עוד קושי על דברי ר' יוחנן: אמר ליה רב אחא בריה דרב אויא לרב אשי: מדרבנן נשמע לרבי עקיבא, מי לא אמרי רבנן **משנת** ליתן טעם כעיקר - מכאן אתה דן לכל איסורין שבתורה. לרבי עקיבא נמי: **משנת** - להיתר מצטרף לאיסור, מכאן אתה דן לכל איסורין שבתורה כולה!

